

Confiteria i pastisseria La Lyonesa

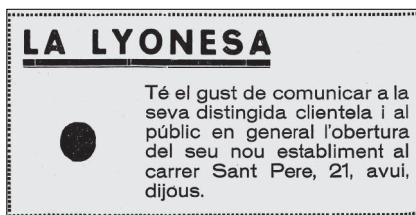

Anunci publicat a la primera pàgina del diari Crónica Social, del 30 d'octubre de 1923, en què s'informa de l'obertura de la pastisseria La Lyonesa al carrer de Sant Pere, 15. Un anunci semblant es publicà també a la pàgina tres del diari El Dia de la mateixa data.

Antoni Montserrat i Martí (Alió, 1893 – Terrassa, 24 d'agost de 1969) va inaugurar un establiment comercial el 31 d'octubre de 1923 al carrer de Sant Pere, 15, per dedicar-se a la venda de comestibles i de pastissos.

Segons les dades facilitades per Rafel Comes, l'Antoni Montserrat, que es va establir a Terrassa el 1915, va arribar a presidir, des del 30 de gener de 1936, la Junta Directiva de la Unió Comercial i Industrial de Terrassa, i va estar afiliat, des del 1930 fins al 1939, al Centre Catalanista Republicà, associació política adherida a Acció Catalana. El 1947 Antoni Montserrat, junt amb cinc socis més, va crear, al carrer de Montserrat, 94, la firma Industrial Egara, SA, dedicada a la fabricació de teixits amb quatre telers.

La Lyonesa va romandre a la finca número 15 del carrer de Sant Pere fins al 31 d'octubre de 1935, ja que en aquella data Antoni Montserrat va inaugurar un nou establiment al número 21 del mateix carrer, als baixos d'un edifici construït el 1923, i es va especialitzar en la venda de merengues, bescuits gelats, mantegades, coques, orxata d'ametlles, neules i trufes amb nata, entre d'altres.

Anunci publicat a la primera pàgina del diari El Dia, del 31 d'octubre de 1935, en què es comunica el canvi d'ubicació de la pastisseria La Lyonesa.

La descripció de la nova pastisseria La Lyonesa va aparèixer a la pàgina dos del diari *L'Acció* del 2 de novembre de 1935, on es deia el següent: "(...) consta de quatre compartiments. Al fons de tot l'edifici, hom hi ha instal·lat la sala on es portarà a cap la fabricació dels dolços i demás. Aquesta sala és vastíssima i està complementada amb maquinària moderna, pròpia per a la fabricació de tota mena de pastisseria. A continuació un altre departament, el qual es farà servir per a la preparació dels encàrrecs i altres diligències.

Tocant a aquesta habitació es troba un altre compartiment de regulars proporcions, destinat, segons manifesta el propi senyor Montserrat, a la celebració de festes íntimes.

I, finalment, la botiga, gran sala adornada bellament i amb una pulcritud que s'adiu amb gran justesa amb les exigències de la construcció moderna.

Els aparadors de La Lyonesa han vingut a adornar una mica més el nostre carrer de Sant Pere (...)"

De l'adequació i el disseny del seu interior, així com de tot el frontis exterior, que estava recobert de marbre, es va ocupar l'arquitecte Ignasi Escudé i Gibert (Terrassa, 9 de gener de 1909 – Barcelona, 8 de maig de 1942), que, en qualitat d'arquitecte i director artístic, va seguir una estètica racionalista molt marcada, atorgant molt d'èmfasi a la funcionalitat de l'establiment. Hem de tenir en compte que fou precisament Ignasi Escudé un dels primers arquitectes a introduir aquell estil a la ciutat, amb obres tan conegudes com el Cinema Rambla, que s'acabava d'inaugurar l'11 d'abril del mateix 1935. També projectà l'edifici de la fàbrica AEG, el 1940, o el de La Magdalena, l'any següent, així com diverses cases particulars i edificis d'habitatges, dels quals és un exemple el situat al carrer Major, 11, i que projectà el 1941 amb un estil molt eclèctic.

Seguint el disseny de l'arquitecte Escudé, el contractista d'obres Joan Mora i Raspall (? – Terrassa, 10 de març de 1962) es va ocupar de la seva construcció, però també van intervenir-hi l'electricista Jacint Trias i Escudé (Terrassa, 1895 – 24 de desembre de 1980), l'ebenisteria Roig i Martí, el pintor decorador Joan Duch

i Agulló (Terrassa, 11 de febrer de 1891 – 7 d'agost de 1968), el marbrista Miquel Ros Orta (Instinción, 29 de juliol de 1901 – Terrassa, 11 de novembre de 1962), la manyeria Boix i Puig, i la vidrieria Meton. Dels treballs en metall es va ocupar la casa Duran, del material sanitari Joan Segués i Donadeu (Terrassa, 9 de setembre de 1921 – 27 d'abril de 1958) i de la maquinària de la pastisseria, la firma Fill de Joan Turu, empresa fundada per Mateu Turu i Selvas (Terrassa, 15 d'agost de 1890 – 6 de febrer de 1963).

Al cap de pocs mesos de la seva inauguració, i després d'haver fet l'esforç econòmic que significà aquell trasllat del negoci amb les seves corresponents obres, Antoni Montserrat i Martí resultà ser un dels afectats per la suspensió de pagaments del Banc Català Hipotecari, el juny de 1935, fet pel qual presentà una denúncia per estafa contra aquell banc el 8 de febrer de 1936. Aquella entitat financera fou creada el 18 de gener de 1924 i, una vegada féu fallida, fou absorbida, després de ser eliminada del registre d'entitats financeres, el 21 de març de 1949, pel Banco Popular de los Previsores del Porvenir, creat el 14 de juliol de 1926 a Madrid, i va passar a denominar-se, a finals de 1946, Banco Popular Español, moment en què els afectats pel Banc Català Hipotecari van poder recuperar part dels seus diners, quan foren reconeguts els deutes en el corresponent expedient de suspensió de pagaments, a partir del 2 de desembre de 1946.

La filla d'Antoni Montserrat, Carme, fou qui continuà el negoci fins al 2007, any en què l'establiment tancà les seves portes. Dos anys després, començaren a realitzar-s'hi diverses actuacions de remodelació que van danyar seriósament l'aparador d'aquella pastisseria, un element que estava catalogat com a

patrimoni a protegir, ja que es tractava d'un dels pocs exemples d'estil racionalista projectats per Ignasi Escudé a la ciutat. Aleshores, tècnics de l'Ajuntament van realitzar, el 22 de juny del 2009, una visita a la botiga, de la qual es derivà la paralització de les obres i es va obligar la promotora encarregada a tornar a reconstruir l'aparador. Actualment, aquest establiment acull un comerç de complements denominat Bosanova, firma creada el 1986.

*Confiteria i pastisseria La Lyonesa.
Fotografia: Carles Duran i Torrens, 1950.*